

## HET ZIEKENFONDSWEZEN IN 1950

Verschenen is het „Verslag van de Ziekenfondsraad” over het jaar 1950. In dit 180 bladzijden tellende rapport, dat in November/December 1951 in het licht werd gegeven in het kader der Verslagen en Mededelingen betreffende de Volksgezondheid, treft men uitvoerige beschouwingen en statistieken aan met betrekking tot de werkzaamheden, regelingen, inkomsten en uitgaven ten behoeve van de verzekerden bij de ziekenfondsbehandeling.

Voor zover deze met de tandheelkundige hulpverlening verband houden ontlenen wij er het volgende aan.

Na een overzicht van de in het verslagjaar getroffen maatregelen ter bevordering van de gebitssanering en tot het verkrijgen van enige bezuiniging door verschuiving van de kosten van bepaalde voorzieningen van het ziekenfonds naar de bijdragen der verzekerden, wordt ten aanzien van de schooltandverzorging vermeld dat de belangstelling voor het oprichten van Stichtingen voor Schooltandverzorging zich in stijgende lijn bewoog; in verscheidene gemeenten waren de diensten met hun werkzaamheden begonnen, terwijl in vele gemeenten een dienst werd voorbereid. Bijna overal, aldus het verslag, blijken typische moeilijkheden en weerstanden te overwinnen, hetgeen vaak veel vertraging geeft.

Bij verscheidene in werking zijnde diensten voor schooltandverzorging bleken zich in de loop van het verslagjaar moeilijkheden voor te doen, waarvan de voornaamste was dat het aantal vullingen per 1000 kinderen de statistische verwachting sterk overschreed, waardoor een tekort aan werktijd en dus overbelasting van de tandartsen het gevolg was. Het inlopen van dit tekort leidde uiteraard tot extra kosten. Ook betekende de exploitatie om verschillende redenen voor sommige gemeenten een hogere uitgave dan waarop gerekend was. Een onderzoek naar de moeilijkheden en de middelen ter tegemoetkoming werd door de „Ministeriële Commissie Tandheelkundige Voorzieningen” ter hand genomen. Ook aan de salarissen der helpsters, welke over het algemeen aan de lage kant worden geacht, zal aandacht geschonken worden.

Van de poliklinische tandheelkundige verzorging te Amsterdam wordt verklaard, dat de hoofdstedelijke verzekerden in toenemende mate daarvoor belangstelling krijgen, blijkend o.m. uit de groei der wachtlijsten, ondanks vermeerdering van het aantal poliklinieken. Uitbreiding en modernisering dezer behandelcentra vond daarom voortgang, waarmede een bedrag van f 700.000,— was gemoeid, hetwelk de ziekenfondsraad heeft toegestaan.

Met betrekking tot de controle op de verrichtingen door de „Stichting Tandheelkundig Contrôle-Instituut” wordt vermeld dat de kosten daarvan voor de huisbehandeling 2.2 cent per ziel hebben bedragen; voor de poliklinische behandeling te Amsterdam bedroegen deze 0.88 cent per ziel; elders 1.33 cent.

Blijkens de rapporten van de controlerende tandartsen kon de verhouding tot en de samenwerking met de algemene ziekenfondsen en de tandartsen — behoudens een enkele uitzondering — zeer goed worden genoemd.

De beide laatste hoofdstukken bevatten uitvoerige beschouwingen ten aanzien van de financiële uitkomsten en de statistische bewerking van het daarin vervatte materiaal. Hieraan is het volgende ontleend.

Het aantal verplicht-verzekerden bedroeg op 31 December 1950 over het gehele land 4.690.421, dat der vrijwillig-verzekerden 2.453.461, tezamen dus 7.143.882. Dit aantal was in één jaar tijds toegenomen met resp. 274.249 en 23.848, in totaal met 298.097 verzekerden. De totale uitgaven (met inbegrip van die voor de administratie) beliepen bijna 146,5 miljoen.

Voor de tandheelkundige hulp der verplicht-verzekerden bedroegen deze uitgaven over 1949 f 8.697,175, zijnde f 1.266,184 meer dan in het daaraan voorafgaande jaar. Per verzekerde kwam dit voor 1949 neer op f 2,— per verplicht-

verzekerde, waarbij dit provinciegewijs varieerde tussen *f* 1,64 (Limburg en Drente) en *f* 2,38 (Utrecht).

Voor de vrijwillig-verzekerden beliepen de totale uitgaven in 1949 *f* 4.509,387, zodat de tandheelkundige hulp van beide categorieën tezamen een uitgave vorderde van *f* 13.206,562.

De kosten per vrijwillig-verzekerde beliepen voor het gehele land gemiddeld *f* 1,88, provincie-gewijs wisselende tussen *f* 1,61 (Noord Brabant) en *f* 2,38 (Utrecht).

Voegt men verplicht- en vrijwillig-verzekerden bij elkaar dan werd aan tandheelkundige hulp per ziel *f* 1,85 uitgegeven.

Voor de poliklinische behandeling was dit bedrag voor verplicht-verzekerden *f* 1,70, voor vrijwillig-verzekerden *f* 1,41. Ondanks de stijging ten opzichte van 1948 kost dus de hulp in poliklinieken per verzekerde minder dan ten huize van de tandarts. Dit is, aldus het verslag, gedeeltelijk een gevolg van het verhoudingsgewijze lage aantal verrichtingen per 1000 verzekerden, hetwelk door de uit de wachtlijsten blijkende onvoldoende behandelingsgelegenheid in sommige poliklinieken, kan worden verklaard.

In 1949 waren 689.338 verplicht- en 411.846 vrijwillig-verzekerden, dat is 16 resp. 17% van het totaal, op poliklinische behandeling aangewezen.

Hoeger de conserverende behandeling in enkele jaren is toegenomen, moge blijken uit het betreffende staatje waarin is vastgelegd, dat het aantal eenvlaks-vullingen per 1000 gesaneerde verplicht-verzekerden van 9,6 in 1947 is opgelopen tot 56,2 in 1949, het aantal tweevlaks-vullingen van 4,5 tot resp. 25,1. Voor de niet-gesaneerden steeg dit van 118,2 tot 163,8, voor de eenvlaks-vullingen, terwijl deze aantallen voor de meervlaks-vullingen toenamen van 55,4 tot 69,2.

Het aantal wortelkanaalbehandelingen bleef vrijwel stationnair op 17,2 per 1000 verzekerden, evenals dat van de volledige protheses (10,5).

Vermelden wij ten slotte nog dat bij een totaal aan medewerkende tandartsen van 996, de uitkering per tandarts gemiddeld *f* 13.260 bedroeg, waarbij de verplichte bijbetalingen der verzekerden niet zijn inbegrepen. B.

---

## INTERNATIONALE UNIE VAN VERENIGINGEN VAN ARTSEN-AUTOMOBILISTEN

Dezer dagen werd te Brussel opgericht de Belgische Vereniging van Artsen-Automobilisten Medicauto, welke meer dan 7000 leden telt.

Deze Vereniging treedt in haar geheel toe tot de Internationale Unie van Verenigingen van Artsen-Automobilisten, waarvan het Secretariaat, zoals onlangs werd bekend gemaakt, te Utrecht is gevestigd.

Ter gelegenheid van dit feit heeft de Voorzitter der Internationale Unie, Jhr. Dr. G. J. Th. Beelaerts van Blokland te Driebergen, telegrafisch de gelukwensen van de Nederlandse Artsen-Automobilisten aan hun Belgische collega's doen toekomen.

*(In verband met een nu en dan vernomen tegengestelde mening wijzen wij er op dat ook collega's voor het lidmaatschap dezer nuttige instelling in aanmerking komen).* Red.

---

## EEN ANDERE VORM VAN ONBEVOEGD UITOEFENEN VAN TANDHEELKUNST

De politie heeft processen-verbaal opgemaakt tegen een 36-jarige tandtechnicus en een 27-jarige tandarts-assistente, die, tijdens het assisteren van bevoegde personen, handelingen zouden hebben verricht, die op tandheelkundig gebied liggen.

(N.R.C.)



## NIEUWBOUW TANDHEELKUNDIG INSTITUUT TE UTRECHT

Het U.N. en de N.R.C. van 31 Januari j.l. bevatten een mededeling waarin melding wordt gemaakt van de komende aanbesteding van een nieuw laboratorium voor propaedeutische en analytische scheikunde, hetwelk in 1955 zal kunnen worden betrokken en voorts van ontwerpen voor een laboratorium voor veterinaire, parasitaire en infectieziekten, waarmede eveneens enige millioenen zijn gemoeid.

Het bericht vervolgt:

„Het kan nu tenslotte als definitief worden beschouwd, dat niet gekozen hoeft te worden tussen laatstgenoemd laboratorium en een nieuw tandheelkundig instituut, maar dat ten behoeve van de tandheelkundige studie een vrijwel geheel nieuw instituut wordt gebouwd op de plaats van het bestaande. Ook hiermede zijn enige millioenen gemoeid, zodat bij al deze bouwwerken in totaal een bedrag van ongeveer 10 millioen gulden is betrokken. Het nieuwe Tandheelkundige Instituut wordt nodig, omdat de studie in de tandheelkunde zes jaar zal gaan duren en dat het bestaande instituut daarop in het geheel niet is berekend. Nadat door de betrokken professoren en lectoren een studie was gemaakt van in het buitenland gevestigde instituten, is men het erover eens geworden, aan welke eisen dit nieuwe gebouw zal hebben te voldoen”.

Wij kunnen hieraan toevoegen dat in Mei van het vorige jaar de hoofden der afdelingen van het T.I., in gezelschap van de voorzitter van de Sectie Tandheelkunde van de Medische Faculteit, Prof. Berkelbach v. d. Sprengel, een studiereis van een week hebben gemaakt naar de tandheelkundige instituten te Kiel, Kopenhagen en de op korte afstand daarvan in Zuid-Zweden te Malmö, niet lang tevoren in gebruik genomen imposante en spacieuze opleidingsinrichting.

In voorbereiding is de oprichting in een breed front van een nieuw klinisch gebouw ter plaatse van het oude voorgedeelte van het in gebruik zijnde instituut aan de Jutfaasseweg, met behoud zo mogelijk van het daarachter gelegen in 1929 opgetrokken complex van z.g. semipermanente constructie. (Red.)

## AANTAL TANDARTSEXAMENS TE UTRECHT IN 1950/51

Naar uit het zo juist verschenen Jaarboek van de Rijksuniversiteit te Utrecht over 1950/51 blijkt, werd gedurende dit studiejaar aan 144 kandidaten het tandarts-diploma uitgereikt.

In het daaraan voorafgegane studiejaar bedroeg het aantal met goed gevolg afgelegde practisch tandheelkundige examens 128.

## AANTAL TANDHEELKUNDIGE STUDENTEN TE UTRECHT

In de cursus 1950/51 waren in totaal 539 tandheelkundige studenten ingeschreven, waaronder 58 vrouwelijke.

Voor de eerste maal waren 86 studenten in het register opgenomen.

Het totale aantal vertegenwoordigt 10% van de studenten van de gezamenlijke faculteiten. (5390 waaronder 934 vrouwelijke).

De verhoudingen ten opzichte van de medische studenten beliep 1 op 3,3.

In het studiejaar 1949/50 bedroeg het aantal tandheelkundige studenten 590, waaronder 85 vrouwelijke, zijnde ruim 11% van het totale aantal ingeschrevenen.

De vermindering moet in hoofdzaak worden toegeschreven aan de geleidelijke liquidatie van de grote aandrang na de bevrijding, gevolg van de stagnatie van de studie tijdens de laatste bezettingsjaren. (Red.)

## UNIVERSITAIRE BENOEMINGEN

Bij Koninklijk Besluit is benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der wis- en natuurkunde en buitengewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, om onderwijs te geven in de medische physica, met inbegrip van de propaedeutische physica voor medische, veterinaire en tandheelkundige studenten, dr. H. C. Burger, thans lector in de faculteit der wis- en natuurkunde, en tevens belast met het geven van onderwijs in de faculteit der geneeskunde aan de universiteit.

---

Bij beschikking van de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen zijn benoemd in vaste dienst tot wetenschappelijk hoofdambtenaar bij de Prothetische Tandheelkunde aan de Rijksuniversiteit te Utrecht A. A. D. Derksen en S. Wiemans, beiden thans tijdelijk als zodanig werkzaam.